

Informacja na temat kontroli gospodarstw rolnych w związku z wejściem w życie

„Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”

„Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” został wprowadzony do polskiego prawa jako realizacja zaleceń Dyrektywy 91/676/EWG – *Ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego*.

Program został wprowadzony przepisami ustawy – Prawo wodne i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia *„Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”*, które weszło w życie 27 lipca 2018 r.

Program działań są obowiązane stosować:

- podmioty prowadzące produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej,
- podmioty prowadzące działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy.

Organem powołanym do kontroli stosowania Programu działań są właściwe organy Inspekcji Ochrony Środowiska (wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska)

Zagadnienia podlegające kontroli, to w szczególności:

- stosowanie nawozów na glebach zamrzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub przykrytych śniegiem,
- rolnicze wykorzystanie nawozów w pobliżu wód powierzchniowych,
- rolnicze wykorzystanie nawozów na terenach o dużym nachyleniu,
- okresy nawożenia,
- warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami,
- dawki i sposoby nawożenia azotem,
- plany nawożenia azotem,
- stosowane maksymalne dawki azotu.

Dokumenty podlegające kontroli, dotyczące stosowania Programu działań:

- ewidencja zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem azotem (data zastosowania nawozu, rodzaj uprawy i powierzchnia uprawy, na której został zastosowany nawóz, rodzaj zastosowanego nawozu, zastosowana dawka nawozu, termin przyorania nawozu naturalnego, w przypadku zastosowania tego nawozu na terenie o dużym nachyleniu)
- plan nawożenia azotem lub obliczenia maksymalnych dawek azotu,
- umowy, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, tzn. umowy, zawarte w formie pisemnej, dotyczące zbycia nawozów naturalnych do bezpośredniego rolniczego wykorzystania,
- dokumenty, w których, zgodnie z ust. 2 rozdziału 1.3. Programu działań, dokumentuje się termin zbioru, datę stosowania nawozu, zastosowane nawozy i ich dawkę oraz termin siewu jesiennej uprawy,
- mapy, szkice działek z zaznaczeniem lokalizacji przyzmy oraz daty złożenia obornika w danym roku na danej działce, w sytuacji czasowego przechowywania obornika bezpośrednio na gruntach rolnych.

Działania pokontrolne stosowane w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości:

Zgodnie z ustawą Prawo wodne właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie wyników kontroli, w zależności od zakresu i stopnia naruszenia, wydaje **decyzję** w której może:

- a) nakazać **usunięcie w określonym terminie nieprawidłowości** stwierdzonych w trakcie kontroli lub
- b) ustalić **obowiązek uiszczenia opłaty** oraz jej wysokość.

Opłatę ponosi się za:

- stosowanie nawozów niezgodnie z Programem działań (maksymalna stawka opłaty – 2040 zł),
- przechowywanie odchodów zwierzęcych niezgodnie z ww. Programem (maksymalna stawka opłaty – 3060 zł),
- prowadzenie dokumentacji realizacji programu działań niezgodnie z przepisami (maksymalna stawka opłaty – 510 zł),
- brak planu nawożenia azotem, jeżeli jest wymagany (maksymalna stawka opłaty – 510 zł).

Wpływy z opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

Podmioty zobowiązane do stosowania „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu” powinny zapoznać się szczegółowo z jego treścią.

Podstawy prawne:

- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2268, z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz.U. z 2018 r. poz. 1339),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1259),
- ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1471, z późn. zm.).